

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1941.

Första kammaren.

Nr 2.

Onsdagen den 15 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Herr **talmannen** yttrade: Innan de nu förestående valen företagas, ber jag att för kammaren få uppläsa första paragrafen i Kungl. Maj:ts stadga om val till riksdagens utskott den 26 maj 1909:

»Val av ledamöter i utskott skall förrättas med valsedlar, å vilka före namnen utsatts partibeteckning (partinamn eller annan beteckning i ord för viss grupp av riksdagsmän eller för viss meningsriktning), men vilka i övrigt äro omärkta.

Namnen skola å valsedeln uppföras i en följd, det ena under det andra.

Valsedlarna skola för att bliva gällande vara enkla, slutna, hoprullade och fria från överstrykningar. Sedel må ej upptaga flera, men väl färre namn än det antal personer valet avser. Där något namn å sedeln är tvetydigt, gälle den dock för övriga namn.»

Företogs val av åtta ledamöter i utrikesutskottet. Därvid avlämnades 106 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Sandler,
» Åkerberg,
» Johansson, Johan Bernhard,
» Undén,
» Gränebo,
» Bärg, Johan,
» Anderson, Axel Ivar,
» Larsson, Sam.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av ledamöter och suppleanter i utrikesutskottet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlåtas.

Anställdes val av tio ledamöter i konstitutionsutskottet. Därvid avlämnades 91 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Karlsson, Oscar Gottfrid,
» Sandegård,
» Holmström,
» Källman,
» Andersson, Per,

herr Thulin,
» Herlitz,
» Björck,
» Ström, Fredrik,
» Gustavson, John.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av tolv ledamöter i statsutskottet. Därvid avlämnades 81 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Nilsson, Johan, i Malmö,
» Olsson, Oscar,
» Johansson, Johan Bernhard,
» Asplund,
» Gustafsson, Per,
» Pauli,
» Nilsson, Bernhard,
» Bergman,
» Ström, Torsten,
» Lindström,
» Heiding,
» André.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av tio ledamöter i bevillningsutskottet. Därvid avlämnades 68 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Bärg, Johan,
» Larsson, Viktor,
friherre Lagerfelt,
herr Wahlmark,
» Sköldén,
» Sjödahl,
» Bengtsson,
» Andersson, Elon,
» Ekman,
» Velandér.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i bankoutskottet. Därvid avlämnades 76 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Åkerberg,
» Berling,
» Nordborg,
» Sandén,
» Friggeråker,
» Nilsson, Theodor,
» von Horn,
» Ohlin.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i första lagutskottet. Därvid avlämnades 71 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och alla utom en upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

- herr Schlyter,
- » Wagnsson,
- » Johanson, Karl Emil,
- » Branting,
- » Eskhult,
- » Karlsson, Karl,
- » Ewerlöf,
- » Gärde.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i andra lagutskottet. Därvid avlämnades 69 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och alla utom en upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

- herr Linder,
- » Hagman,
- » Tamm,
- » Norman,
- » Löfvander,
- » Forslund,
- » Linnér,
- » Roos.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i jordbruksutskottet. Därvid avlämnades 66 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

- herr Eriksson, Carl,
- » Granath,
- » Gabrielsson,
- » Andersson, Alfred,
- » Tjällgren,
- » Hansson, Jacob,
- » Mannerskantz,
- » von Stockenström.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 4, med förslag till lag angående förlängd giltighet av gällande indelning i ortsgrupper jämlikt lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering;

nr 5, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 14 juni 1940 (nr 484) om undantag från gällande bestämmelser rörande arbetstidens reglering m. m.; och

nr 6, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 december 1939 (nr 934) om tjänsteplikt m. m.

Herr statsrådet *Sköld* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 23, angående förslag till förordning med provisoriska bestämmelser rörande utbildningstiden för vissa värnpliktiga m. m.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 7, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer;

nr 8, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten, m. m.;

nr 11, med förslag till lag om ändring i övergångsbestämmelsen till lagen den 24 september 1931 (nr 327) om ändring i vissa delar av strafflagen, m. m.;

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 9 april 1937 (nr 118) med vissa bestämmelser om rättegången i tryckfrihetsmål;

nr 13, med förslag till lag om sterilisering, m. m.;

nr 14, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 26 april 1940 (nr 272) med särskilda bestämmelser angående domstolarna och rättegången vid krig eller krigsfara m. m.;

nr 15, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 14 juni 1940 (nr 503) angående upplösning av vissa sammanslutningar m. m.;

nr 16, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 1 mars 1940 (nr 117) rörande förbud mot befordran av vissa periodiska skrifter med statliga trafikmedel m. m.; samt

nr 17, med förslag till lag angående utsträckt tillämpning av lagen den 15 december 1939 (nr 856) om utbetalande av krigsrisk ersättning till sjömän.

Föredrogs Kungl. Maj:ts proposition nr 20, med förslag till lag om dyrtidstillägg å folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag, m. m.

Propositionen hänvisades, såvitt angick förslaget till lag om dyrtidstillägg å folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag, till behandling av lagutskott samt i övrigt till statsutskottet.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 21, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 213 och 215 §§ lagen den 25 maj 1917 (nr 257) om försäkringsrörelse; samt

nr 22, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 18 juni 1937 (nr 382) om barnbidrag, m. m.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 24, angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark;

nr 25, angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom m. m.; samt

nr 26, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att biträda ackordsuppgörelser i fråga om kronans fordringar för försälda kronoegendomar.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 27, angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 28, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 17 juni 1932 (nr 245) angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade proposition nr 23 blev densamma på begäran bordlagd.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 1, av herr *Andersson, Alfred*, om höjning av det belopp, varmed begravningshjälp må utgå vid dödsfall i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring;

nr 2, av herrar *Ohlin* och *Albertsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till jordbrukareungdomens förbund; samt

nr 3, av herr *Ohlin* m. fl., angående utredning om beredande åt innehavare av ofullständiga jordbruk av arbetstillfällen utanför jordbruket.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens år 1940 församlade revisorers berättelse om verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 juli 1939—30 juni 1940.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen i riksdagens första kammare och de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte herr talmannen tillätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, den 13 januari 1941.

Till en början beslöto herrar deputerade beträffande kanslitjänstemännen, att de skulle utgöras av en notarie, tre förste stenografer, tio stenografer, en förste kanslist, en kanslist tillika registrator och fyra kanslister.

Herrar deputerade, som vidare beslöto, att med tillsättningen av en kanslistbefattning skulle anstå i avbidan på inhämtande av närmare upplysningar angående vissa sökande till befattningen, antogo till

notarie (stomnotarie):

Wistrand, L., sekreterare hos arbetsdomstolen;

förste stenografer:

Widegren, P., f. d. förste assistent hos generalpoststyrelsen,
Elfner, E., och
Lundman, A.;

stenografer:

Melander, C. G., juris doktor,
Torbiörn, G.,
Holmberg, N., redaktör,
Belin, D., sekreterare i Sveriges allmänna exportförening,
Hedelius, E., föredragande i regeringsrätten,
Stäckig, S., redaktör,
Ekman, E., redaktör,

Hähnel, F.,
Julin, G., och
Eriksson, A., fil. kand.;

förste kanslist:

Carlén, E., kammarskrivare i tullverket;

kanslist tillika registrator:

Myrberg, I., kansliråd; samt

kanslister:

von Krusenstjerna, G., amanuens i ecklesiastikdepartementet,
Vide, T., och
Strömqvist, Anna, fröken.

Det skulle antecknas, att Carlén och Myrberg redan den 8 samt Wistrand, Widegren, Elfner, von Krusenstjerna och Vide den 10 innevarande januari på särskild anmodan inträtt i tjänstgöring hos kammaren.

Beträffande därefter vaktbetjäningen beslöto herrar deputerade, att en förste vaktmästare och nio vaktmästare skulle anställas hos kammaren; och antogos därefter till förste vaktmästare C. Jensen och till vaktmästare S. Nilsson, G. Tillman, H. Eriksson, J. Ericsson, K. Swenson, B. Karlsson, C. G. Kjellberg, B. Eklöf och R. Sidén.

Åt Nilsson uppdrogs att ombestyra utdelning av postförsändelser till kammarens ledamöter m. m.

Här skulle anmärkas, att Jensen och Nilsson redan den 2 samt övriga vaktmästare redan den 9 denna månad börjat tjänstgöra hos kammaren.

Det skulle åligga den sålunda antagna personalen att vid behov och i den mån så ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

År och dag som ovan.

In fidem

G. H. Berggren.

Herr **förste vice talmannen** erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Jag ber att få hemställa, att kammaren måtte besluta, att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 3 sättas sist på föredragningslistan för morgondagens sammanträde.

Denna hemställan bifölls.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 12.13 på dagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Torsdagen den 16 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Justerades protokollen för den 10, 11 och 12 innevarande månad.

Upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Med hänvisning till bilagda läkarintyg anhåller undertecknad om ledighet tillsvidare från riksdagsarbetet.

Stockholm den 16 januari 1941.

Sven Linderot.

Redaktör *Sven Linderot* är på grund av bronchit t. v. arbetsoförmögen, intygas.

Stockholm den 15 januari 1941.

O. Ottander,

leg. läk.

På gjord proposition bifölls ansökningen för den tid, det i åberopade läkarintyget omförmälda hindret varade.

Företogs val av åtta suppleanter i utrikesutskottet. Därvid avlämnades 84 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Björnsson,
» Lindström,
» Ewerlöf,
» Pauli,
» von Heland,
» Ekman,
» Wistrand,
» von Stockenström.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av femton suppleanter i konstitutionsutskottet. Därvid avlämnades 72 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Johanson, Karl August,
» Andersson, Anders,
» Bodin, Karl,
» Härdin,

herr Nilsson, Bror,
 » Pettersson, Johannes,
 » Caap,
 » Albertsson,
 » Hansson, Sven,
 » Elmgren,
 » Andersson, Albert,
 » Sylwan,
 » Edin,
 » Bäckström,
 » Bondeson.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Företogs val av nitton suppleanter i statsutskottet. Därvid avlämnades 70 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Larsson, Sven,
 » Magnusson, Karl,
 » Carlström,
 » Bäcklund,
 » Gränebo,
 » Andersson, Karl,
 » Björkman,
 » Bäckström,
 » Boman,
 » Anderson, Gustaf Iwar,

friherre De Geer,

herr Sundberg,
 » Berntson,
 » Gillström,
 » Nisser,
 » Ekströmer,
 » Persson,
 » Ohlin,
 » Petersson, Emil.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av femton suppleanter i bevillningsutskottet. Därvid avlämnades 54 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Björnsson,
 » Ericson, Frans,
 » Anderson, Axel Ivar,
 » Berg, Robert,
 » Egnell,
 » Heüman,
 » Sylwan,
 » Roos,
 » Ericsson, Herman,
 » Franzon,
 » Aronsson,

herr Nordenson,
» Elmgren,
» Lindblom,
» Sandström.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Företogs val av nio suppleanter i bankoutskottet. Därvid avlämnades 56 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Sundvik,
» Leander,
» Andersson, Emil,
» Lindbärg,
» Bodin, Gunnar,
» Edin,
» Nordenson,
» Albertsson,
» Elofsson, Gustaf.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i första lagutskottet. Därvid avlämnades 57 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Olsson, Karl Johan,
» Magnusson, Theodor,
» Caap,
» Brandt,
» Andersson, Verner,
» Ahlkvist,
» Ekströmer,
» Petersson, Knut,
» Thörnberg,
» Lindblom,
» Svensson, Anton,
» Sandström.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Företogs val av tolv suppleanter i andra lagutskottet. Därvid avlämnades 66 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Carlsson, Olof,
» Sten,
» Wistrand,
» Strand,
» Holstenson,
» Elowsson, Nils,
» Nordborg,
» Näslund,
» Söderkvist,
» Näsström,

herr Elofsson, Gustaf,
» Björkman.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av nio suppleanter i jordbruksutskottet. Därvid avlämnades 65 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Anderberg,
» Olsson, Nils,
friherre Beck-Friis,
herr Dahlström,
» Nilsson, Bror,
» Svedberg,
» Bondeson,
» Karlsson, Gottfrid,
» Näslund.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 23, angående förslag till förordning med provisoriska bestämmelser rörande utbildningstiden för vissa värnpliktiga m. m.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet den av herr *Andersson, Alfred*, väckta motionen, nr 1, om höjning av det belopp, varmed begravningshjälp må utgå vid dödsfall i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet den av herrar *Ohlin* och *Albertsson* väckta motionen, nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till jordbrukareungdomens förbund.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av herr *Ohlin* m. fl. väckta motionen, nr 3, angående utredning om beredande åt innehavare av ofullständiga jordbruk av arbetstillfällen utanför jordbruket.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 4, av herr *Berg, Robert*, angående vissa extra ordinarie befattningshavares vid försvarsväsendet rätt till personliga lönetillägg m. m.;

nr 5, av herrar *Ohlin* och *Sjödahl*, om vissa åtgärder för bekämpande av de reumatiska sjukdomarna i riket;

nr 6, av herr *Bäckström* m. fl., om beredande av möjlighet till befrielse i vissa fall från deltagande i praktisk undervisning i fortsättningsskola;

nr 7, av herr *Bäckström* m. fl., angående utredning om åläggande för länsstyrelserna att genom vissa åtgärder främja anordnandet av skolskjutsar för skolpliktiga barn;

nr 8, av friherre *Beck-Friis*, om avhjälpande av förefintliga olägenheter vid besiktning av älgkött; samt

nr 9, av friherre *De Geer* m. fl., om undersökning rörande sådana missförhållanden, som onödigtvis fördyra varor under deras överförande från producent till konsument.

Anmäldes och bordlades kanslideputerades memorial nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen i riksdagens första kammare och de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, den 15 januari 1941.

Herrar deputerade, som vid tillsättning den 13 innevarande månad av kammarens kanslipersonal beslutit, att med tillsättningen av en kanslistbefattning hos kammaren skulle anstå i avbidan på inhämtande av närmare upplysningar angående vissa sökande till befattningen, antogo nu till innehavare av denna befattning från och med den 16 januari 1941 tills vidare juris studeranden Nils Grass, med skyldighet för honom att vid behov och i den mån så ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

År och dag som ovan.

In fidem
G. H. Berggren.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 12.04 på dagen.

In fidem
G. H. Berggren.
